

TÂM QUAN TRỌNG CỦA QUY HOẠCH THỦY LỢI ĐỐI VỚI VIỆC ĐẦU TƯ CƠ SỞ HẠ TẦNG NÔNG NGHIỆP CHO NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO

Nguyễn Văn Hạnh

Phó Trưởng phòng Kế hoạch Tổng hợp - Viện Quy hoạch Thủy lợi

*“Thương nhau mấy núi cũng trèo,
Mấy sông cũng lội, mấy đèo cũng qua
Việt - Lào hai nước chúng ta
Tình sâu hơn nước Hồng Hà - Cửu Long”*

Nói về tình đoàn kết giữa hai Quốc gia Việt Nam- Lào được gói gọn trong câu: “Việt Lào hai nước chúng ta, tình sâu hơn nước Hồng Hà - Cửu Long”.

Lào là Quốc gia Đông Nam Á có chung đường biên giới với Việt Nam 2069 km, cùng tựa lưng vào Dãy Trường Sơn hùng vĩ có nhiều nét tương đồng về lịch sử và văn hóa. Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, hai nước này cùng sát cánh bên nhau viết lên những trang sử hào hùng cùng nhau xây dựng quan hệ đoàn kết đặc biệt giữa hai quốc gia.

Trong chiến tranh là như vậy, còn trong thời bình nhận thức được tầm quan trọng của an ninh vùng Đông Dương nói chung đặc biệt là giữa Lào và Việt Nam nói riêng thì việc đoàn kết phải được đẩy mạnh và tăng cường thông qua hợp tác về văn hóa - kinh tế để hai nước cùng phát triển. Nhận rõ tầm quan trọng đó, trong khuôn khổ hiệp định Kinh tế- Văn hóa Khoa học kỹ thuật giữa hai Chính phủ cho các năm 1997, 1998 và 1999 nói chung vì hợp tác giữa hai Bộ Nông Lâm nghiệp Lào và Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam và đưa vào danh mục hợp tác về Quy hoạch Thủy lợi cho bốn cánh

đồng lớn của Lào đó là: Đồng bằng Vientiane, Kham Muon, Savannakhet và 3 huyện của tỉnh Champasak với mục tiêu phục vụ phát triển kinh tế xã hội của Lào, tập trung cho chương trình an ninh lương thực, xóa đói giảm nghèo, nâng cao đời sống nhân dân, giảm dần sự cách biệt giữa nông thôn và thành thị.

Theo sự thỏa thuận giữa Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam và Bộ Nông Lâm nghiệp Lào, được giao thực hiện khảo sát và lập Quy hoạch Thủy lợi. Với sự phối hợp thực hiện của Cục Thủy lợi Lào chỉ đạo chương trình hợp tác Lào - Việt Nam và Sở Nông Lâm nghiệp Lào của 5 tỉnh nằm trong vùng dự án. Đoàn chuyên gia thủy lợi Việt Nam thuộc Viện Quy hoạch Thủy lợi đã khẩn trương và nghiêm túc theo đúng tinh thần Hiệp định đã khảo sát thực địa nghiên cứu lập quy hoạch thủy lợi cho các cánh đồng lớn Đồng bằng Viêng Chăn, Khăm Muôn, Savannakhet và 3 huyện đồng bằng Champasak và hoàn thành vào giữa năm 1999. Các nghiên cứu đã được báo cáo qua Cục Thủy lợi Lào và được thông qua Bộ Nông Lâm nghiệp Lào, kết quả sau khi nghiên cứu phát triển thủy lợi của 4 - 6 cánh đồng lớn thì nhiều công trình trong

quy hoạch đã được đưa vào nghiên cứu chuẩn bị đầu tư và đầu tư xây dựng bằng nguồn vốn khác nhau rất hiệu quả góp phần phục vụ có hiệu quả chương trình phát triển kinh tế - xã hội quốc gia, cụ thể là ổn định sản xuất nông nghiệp đảm bảo đủ lương thực cho nhu cầu tiêu dùng và có dự trữ của mỗi vùng để cung cấp cho những vùng khác.

Qua công tác lập Quy hoạch phát triển thủy lợi 6 cánh đồng lớn của đoàn chuyên gia thuộc Viện Quy hoạch Thủy lợi rút ra được một kinh nghiệm sau:

1. Nguồn tài liệu cơ bản để nghiên cứu còn thiếu sót cụ thể là tài liệu khí tượng, thủy văn, địa hình và địa chất. Vì vậy, để nghiên cứu có chất lượng, nhất thiết phải có khảo sát sơ bộ như đo địa chất, khảo sát địa hình, địa chất của một số công trình đọt đầu.

2. Tài liệu về đất đai, thổ nhưỡng, nông nghiệp thiếu nhiều, như vậy cần có Quy hoạch khảo sát thiết kế về Nông nghiệp đi trước hay là công việc này phải được làm song song thì Quy hoạch thủy lợi mới được hiệu quả.

3- Cần có cán bộ dày dặn về kinh nghiệm Quy hoạch thủy lợi đi khảo sát thực địa cần kỹ càng đến tận nơi cả đầu mối và hệ thống kênh chính,... của các công trình đề xuất trong quy hoạch.

4. Việc tính toán cân bằng nước cung cho cả lưu vực đại đa số là thừa nước bởi nhu cầu dùng nước phục vụ sản xuất nông nghiệp cũng như các ngành khác trên 1 lưu vực sông của Lào chưa lớn lắm nhưng nhu cầu nước cho từng công

trình với nhiệm vụ cụ thể khá lớn do vậy việc tính toán cân bằng nước cho từng công trình cần được ưu tiên.

5. Các tiêu chuẩn tính toán trong thiết kế quy hoạch của bạn Lào chưa được đề cập đến, từ trước đến nay chủ yếu quy hoạch thiết kế thủy lợi đều dựa vào tiêu chuẩn của Việt Nam do vậy việc áp dụng tiêu chuẩn thiết kế của Việt Nam áp dụng vào nước bạn Lào chưa được đúng bởi sự phát triển kinh tế- xã hội cũng như công nghệ khoa học của mỗi nước phát triển có khác nhau.

6. Vấn đề giúp bạn đầu tư xây các công trình thủy lợi phát triển kinh tế xã hội cho vùng hưởng lợi được hiệu quả trong khi đất nước còn nghèo, cũng như ở Việt Nam công trình đó nhất thiết phải nằm trong quy hoạch, trường hợp chưa có quy hoạch thì phải đưa một phần kinh phí ở mục chuẩn bị đầu tư để nghiên cứu được sơ bộ chung quy hoạch của vùng từ đó xác định được công trình định đầu tư cũng như nhiệm vụ của công trình thì vốn giúp Bạn được hiệu quả đầu tư đúng mục đích, đảm bảo được điều kiện kinh tế và kỹ thuật cũng như mục đích khác.

Trên đây cũng là chút ít kinh nghiệm trong quá trình các năm công tác. Nhân Kỷ niệm 55 ngày thành lập Viện Quy hoạch Thủy lợi (tiền thân là Ủy ban trị thủy và khai thác sông Hồng), tôi viết ra cũng hy vọng góp một phần nhỏ bé cho các đồng nghiệp sau này khi nhận được nhiệm vụ cao cả giúp bạn Lào theo đúng tinh thần hợp tác hữu nghị truyền thống đặc biệt Việt - Lào.

